Атомник України

№46 (520) 18 листопада 2010 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ЄДНАЄ ВСІХ НАС АТОМПРОФСПІЛКА

«Живу життям дітей...»

Олена Василівна Балагуріна — творчий працівник Хмельницької АЕС, вона художник електроцеху. А ще — активний член профспілки, включений до комісії профкому по роботі з дітьми та шефській роботі. Людмила Малько, заступник голови профкому ХАЕС, називає цю жінку не інакше, як «постійною своєю супроводжуючою, на яку можна покластися у всьому, як на саму себе». Це тоді, коли доводиться вирушати у подорож із дітьми. Як з ними поводитися — для Олени Василівни таємниць не існує, бо у самої п'ятірко дітей, двоє з яких уже не лише виросли, а й знайшли себе у житті.

Оленка Балагуріна — закінчила будівельний інститут у Дніпропетровську, який започаткував дівчині шлях у самостійне життя, а воно пролягло аж на Хмельниччину. ХАЕС влаштувала Олену Василівну у свою художню майстерню. Архітектор за спеціальністю занурилась у повсякденну творчу працю. Робота абсолютно не на заваді її улюбленому станові. Талановита жінка з легкістю знаходить слова, аби розповісти про те, наскільки вона щаслива у своєму сімейному колі. Складається враження, що про чоловіка та про своїх дітей вона може розповідати безкінечно. Недаремно я не знайшов з її слів кращого визначення, що таке щастя, аніж це: «Щастя — це сім'я, де усі один одному потрібні!».

А ось і її сім'я: чоловік Сергій Миколайович Борцов, начальник дільниці енергоремонтного підрозділу ремонтно-будівельного управління ХАЕС, дорослий син Михайло Кротов — голова цехкому профспілки метрології ХАЕС, Олексій Балагурін — нині житель Німеччини (саме там знайшов свою половинку і долю), Нікіта Борцов — учень 11-го класу зош №4, Ірина Борцова та Іван Балавінський — п'ятикласники усе тієї ж «четвертої» школи. Так Бог дав, переконана Олена Василівна, що у чотирирічному віці до них приєднався Іван. Після того, як трапилося горе із його першою матір'ю, а дідусь не зміг виховувати самостійно, хлопчину прийняв обласний дитячий будинок. На щастя, не довго довелось Іванкові знати, що то таке, коли все навколо нерідне. Іринка Борцова, з якою були знайомі ще з півторарічного ясельного віку, на мамину пропозицію відвідала хлопчика у дитячому будинку і запропонувала називати її батьків татом та матір'ю. Іванко погодився.

(Закінчення на 2-й стор.)

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: НА ПОГЛЯД НАРОДНОГО ДЕПУТАТА

«Засади державної політики забезпечення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості ядерно-паливного комплексу України»

— Практичне вирішення складних завдань функціонування і розвитку ядерно-паливного комплексу України в наш непростий час без участі держави є проблематичним навіть для такої потужної національної компанії, як «Енергоатом». Фактично ця базова галузь економіки та основний чинник енергетичної безпеки країни майже 20 років не лише працює в кризових умовах, а ще й дотує інші види виробництва електроенергії.

Як відомо, основоположним в ядерному законодавстві України є закон «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». Згідно з ним засади державної політики у сфері використання ядерної енергії та радіаційного захисту формує Верховна Рада України шляхом визначення її мети, головних завдань, напрямів, фінансових, податкових, митних та інших регуляторів, а також — затвердження державних програм розвитку паливно-енергетичного комплексу. Проте треба чесно визнати, що виконувати зазначені завдання тільки винятково за допомогою чинного ядерного законодавства фактично неможливо. До того ж нинішня світова криза надзвичайно загострила існуючі проблеми фінансово-економічних відносин і безпосередньо впливає на їх реальний стан в ядерно-промисловому комплексі. Тому для досягнення успіху необхідна постановка нових завдань та системний розвиток законодавства.

Засади державної політики забезпечення всебічного розвитку ядерно-промислового комплексу України повинні формуватися через удосконалення законодавчої бази в таких напрямах:

гармонізації, з урахуванням принципів «розумної» достатності, вимог національних норм відповідно до правил і практики країн Європейського Союзу та країн з розвиненою ядерною енергетикою;

визначення джерел фінансування будівництва дорогих і ресурсоємних енергетичних об'єктів та створення умов для надходження інвестицій в ядерно-промисловий комплекс;

визначення особливих умов розвитку регіонів розташування об'єктів ядерно-паливного комплексу.

За останнє десятиліття, крім створення певної нормативно-правової бази, значною подією у формуванні державної політики розвитку ядерно-промислового комплексу України стало затвердження в 2006 році Енергетичної стратегії України на період до 2030 року. Це був досить важливий крок у напрямі формування дійової системи управління в ПЕК, який заклав концептуальні засади забезпечення енергетичної безпеки країни, визначив головні цілі та завдання енергетичної політики, намітив головні напрями та показники розвитку енергетики, в тому числі ядерної. Однак, на жаль, за відсутності Стратегії економічного та соціального розвитку України до 2030 року, нової державної промислової політики та внаслідок багатьох помилок і прорахунків Енергетична стратегія перетворилася на відомчу декларацію про наміри, гучні, привабливі, але тільки наміри. Однією з причин зриву термінів і завдань Стратегії стали проблеми із залученням інвестицій. Адже всім добре відомо, що реалізація Енергетичної стратегії України потребує значних коштів. За оцінкою експертів, у докризовий період ця сума оцінювалася в 40 млрд. грн. щорічно. При цьому на ядерно-промисловий комплекс має припадати, щонайменше, її половина.

Констатую, що нинішня структура державного управління промисловою політикою загалом та енергетикою зокрема залишається не адаптованою до нових викликів в економічній, науково-технічній сферах, а також до змін у геополітиці.

Енергетична стратегія передбачала проведення корпоратизації підприємств ядерно-паливного циклу в 2007 році. Однак досі реальних кроків не зроблено — за винятком створення державного концерну «Ядерне паливо України», діяльність якого поки що не відчутна. Це питання вкрай актуальне й нині.

Досвід промислово розвинених країн свідчить, що ефективною організаційною формою функціонування структурно-перспективних галузей економіки, яка дозволяє підвищити їх прибутковість і досягти мультиплікаційного інвестиційного ефекту, є створення державних концернів на базі об'єднання недержавних акціонерних компаній однієї галузі. Саме такі концерни дають можливість урядам послідовно здійснювати свою економічну і промислову політику.

(Закінчення на 2-й стор.)

ЛІТОПИС АТОМНОГО ЕНЕРГЕТИКА

Хорошая традиция — беречь традиции

Что может быть интереснее судьбы человека? Маленькие странички в летописи жизни — это события и эпизоды. Все они по-своему дороги и неповторимы не только потому, что время не вернуть назад, но еще и потому, что каждый человек индивидуален. И у каждого из нас свой жизненный путь, своя история.

В юбилейный год 20-летия эксплуатационного подразделения, 15-летия пуска 6-го блока Запорожской АЭС уходит на заслуженный отдых старший машинист-обходчик блока №6, работник эксплуатационного подразделения и просто замечательный человек — Анатолий Михайлович Кузьменко.

(Окончание на 2-й стр.)

ПОІНФОРМОВАНИЙ — ОТЖЕ, ЗАХИЩЕНИЙ: ПЕРЕДПЛАТИ СВОЮ РІДНУ ГАЗЕТУ

ПЕРЕДПЛАТИВШИ «АТОМНИК УКРАЇНИ» НА 2011 РІК, ви матимете змогу ознайомитися з виробничо-соціальним та профспілковим життям ядерного енергопромислового комплексу України, споріднених галузей діяльності, підприємств та організацій, що перебувають у сфері впливу Атомпрофспілки, та підпорядкованих Мінпаливенерго, МНС України, Мінохорони здоров'я, Мінприроди, Мінпромполітики, Міносвіти та науки України тощо.

Атомний щотижневик акцентує увагу на відображенні соціально-захисної функції Атомпрофспілки та її регіональних представництв у трудовій, виробничій та професійній діяльностях.

«Атомник України» щономера повідомляє про життєдіяльність відокремлених підрозділів ДП НАЕК «Енергоатом», уранодобувних і ураноперобних підприємств ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», підприємств зони відчуження Чорнобильської АЕС та колишнього ВО «Придніпровський хімічний завод» у м. Дніпродзержинську, інформує про сучасний стан та діяльність наукових, проектних, дослідницьких та освітніх закладів і установ ядерного профілю. Щотижневик друкує матеріали під рубрикою «Ядерна енергія: сторінки історії».

«Атомник України» постійно сте-жить за новинками у законодавстві, ви першими будете довідуватися про останні нормативно-правові акти соціального призначення, отримуватиме роз'яснення центральних органів виконавчої влади з питань трудового, пенсійного та чорнобильського законодавств, консультації висококваліфікованих юристів відділу правової роботи та ділові поради і допомогу технічних інспекторів праці Атомпрофспілки.

«Атомник України» — єдина газета, що діє і живе з працівниками і для працівників ядерної та інших галузей економіки держави, де є первинні осередки Атомпрофспілки.

ІНДЕКС ЩОТИЖНЕВИКА — 21766.

Дякуємо, що ви з нами!

СОЦІАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЙ ПРОФСПІЛОК

Є альтернатива підвищенню пенсійного віку!

Меморандумом між Урядом України та МВФ про економічну та фінансову політику, укладеним у липні 2010 року, передбачено значне підвищення пенсійного віку для жінок (поступово збільшення пенсійного віку для жінок з 55 до 60 років протягом 10 років). Така вимога Міжнародного валютного фонду викликала бурхливу негативну реакцію в суспільстві.

Федерація профспілок України звернулася до керівництва Кабінету Міністрів України та МВФ провести невідкладну зустріч з представниками уряду, МВФ та профспілок для перегляду цього та інших положень Меморандуму.

За підтримки Міжнародної конфедерації профспілок вдалося схилити МВФ до проведення таких консультацій на тристоронній основі, хоча до цього в жодній країні світу МВФ не погоджувався на такий формат роботи, працюючи виключно з урядом.

Тристоронні консультації були проведені у Федерації профспілок України 16 вересня 2010 року. За їх підсумками створено три робочі групи з представників спільного представницького органу профспілок та урядових структур для підготовки висновків щодо доцільності і економічної обґрунтованості підвищення пенсійного віку для жінок, підвищення ціни на газ для населення з квітня 2011 року та можливості зростання заробітної плати.

Для вивчення першого питання за дорученням віце-прем'єр-міністра України С.Тігіпка було створено спільну робочу групу у складі фахівців від центральних органів влади (Мінпраці, Мінфіну, Мінпаливенерго, Мін'юсту, Мінекономіки, Мінжитлокомунгоспу, Пенсійного фонду України).

Робоча група на чотирьох засіданнях 15, 19, 25 і 29 жовтня 2010 року обговорила питання, пов'язані з підвищенням пенсійного віку, з урахуванням інформації, наданої міністерствами і ФПУ. З'ясовано, що за рахунок підвищення пенсійного віку для жінок з 55 до 60 років економія коштів Пенсійного фонду України у 2011 році становитиме лише 554 млн. грн. з подальшим збільшенням цієї суми у наступні роки.

Профспілки запропонували заміщення цієї суми за рахунок:

— виведення з тіні (легалізації) заробітної плати з нарахуванням на неї внесків до Пенсійного фонду України;

— розширення зайнятості незайнятих громадян України;

— збільшення фонду оплати праці за рахунок підвищення частки оплати праці в операційних затратах на виробництво продукції.

(Закінчення на 3-й стор.)

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ: НА ПОГЛЯД НАРОДНОГО ДЕПУТАТА

«Засади державної політики забезпечення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості ядерно-паливного комплексу України»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Характерною рисою державної промислової політики в розвинених країнах стало здійснення комплексних заходів з підтримки таких концернів і впровадження сприятливої податкової, амортизаційної, цінової та тарифної політики для стимулювання розвитку підприємств (наприклад, шляхом звільнення їх від податку на прибуток). До речі, ефективність такої організаційної форми управління державними активами доводить досвід роботи «Казахатомпрому» — створеної урядом Казахстану потужної вертикально інтегрованої національної компанії, яка за 10 років стала світовим лідером із видубутку урану. А це, у свою чергу, створило передумови для виробництва на вітчизняних підприємствах високотехнологічної продукції — тепловидільних збірок для АЕС.

Отже, держава повинна відігравати активну регулюючу роль, створюючи умови для розвитку внутрішнього ринку і вдосконалюючи механізми державного партнерства. У світовій практиці досить поширеною формою взаємодії держави та бізнесу стала передача приватному бізнесу окремих функцій управління державною власністю. При цьому держава має залишати за собою функції планування та контролю, залучення приватного капіталу на конкурсній основі до виконання державних замовлень. На мій погляд, аналогічним шляхом має рухатися й Україна, зважаючи на велику потребу в інвестиціях для розвитку ядерної енергетики та ядерно-промислового комплексу. Забезпечення оптимальних умов державно-приватного партнерства може стати привабливим для вітчизняних і закордонних інвесторів, спонукаючи їх вкладати кошти в таку важливу для економіки галузь. Що стосується нинішніх інвестиційних джерел розвитку ядерної галузі в Україні, то вони відомі. Насамперед — це кошти НАЕК «Енергоатом» як експлуатуючої організації. Між іншим, тариф на електроенергію, вироблену на АЕС, становить сьогодні лише 15,83 коп. за 1 кВт/год., або менше ніж 2 центи США. Погодьтеся, що цього замало. Але розв'язання тарифної проблеми Компанії неможливе без реформування енергоринку в Україні. Це болюче питання, на жаль, вже давно перезріло. З другого боку, перехресне субсидіювання в енергетиці створює ризики втрати ринків для експорту української електроенергії через високу вартість 1 кВт/год. на внутрішньому оптовому ринку та відповідно її цінову неконкурентоспроможність на зовнішніх ринках. Але в такому разі заплановане будівництво нових енергоблоків АЕС без можливості збільшення експорту електроенергії повністю втрачає будь-який сенс.

Друге інвестиційне джерело — бюджетні кошти. Кабінет Міністрів України, як відомо, свого часу започаткував виконання угоди про фінансування програми «Підтримка впровадження Енергетичної стратегії України» за рахунок надходжень у рамках програм допомоги Європейського Союзу. Торік уряд на ці потреби виділив 300 млн. грн. У бюджеті-2010 передбачено лише 5 млн. грн. Крім цього, стаття 33 Угоди передбачає спрямування коштів спеціального фонду державного бюджету на:

будівництво енергоблоків атомних, гідроакумулюючих та інших електростанцій — 765 млн. грн.;

заходи з реалізації Комплексної програми створення ядерно-паливного циклу в країні та Державної цільової екологічної програми приведення в безпечний стан уранових об'єктів виробничого об'єднання «Придніпровський хімічний завод» — 600 млн. грн.

Але з огляду на те, що джерелом цих коштів є саме фонд державного бюджету, гарантії їх надходження в повному обсязі, на жаль, немає.

Третє інвестиційне джерело — залучення внутрішніх інвестицій. Тут може бути корисним міжнародний досвід. Так, Фінляндія з цією метою створила компанію, до якої увійшли найбільші користувачі електроенергії. В Росії також залучають приватні інвестиції цього класу користувачів.

Четверте інвестиційне джерело — залучення зовнішніх інвестицій. Слід визнати, що нинішнє інвестиційне середовище в Україні недостатньо привабливе для зарубіжних інвесторів, про що мовилося вище.

Тому залучення іноземних і приватних інвестицій до ядерної сфери потребує зміни чинного законодавства, до того ж досить виваженої. Наш парламентський комітет із питань ПЕК спільно з іншими фахівцями галузі докладе до цього максимум зусиль.

На завершення зазначу, що назріла гостра необхідність перегляду Енергетичної стратегії з реалістичних позицій. Однак, підкреслюю, в майбутній її редакції обов'язково необхідно зберегти вимогу, що забезпечує створення конкурентного ринкового середовища та енергетичну безпеку галузі, яка сьогодні виробляє половину електроенергії в державі, — диверсифікацію постачання ядерного палива.

Системна законодавча підтримка державою зазначених вище напрямів зможе, впевнений, змінити інвестиційне середовище в Україні на краще. Це дозволить успішно вирішувати завдання будівництва нових ядерно-промислових об'єктів й дбати про їх належну безпеку та про ефективність галузі в цілому.

Микола МАРТИНЕНКО,
народний депутат,
голова Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки

ТРИСТОРОННІ ОРГАНИ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ

ТЕМПИ ЗРОСТАННЯ ЗАРПЛАТИ — В УГОДИ Й КОЛДОГОВОРИ

Кабінет Міністрів, роботодавці і профспілки домовилися забезпечити за період з 2010 р. по 2012 р. (9 листопада підписано Генугоду на означений період, див. «АУ» №45. — Прим. ред.) середньорічне зростання середньомісячної реальної заробітної плати на рівні не нижче, ніж зростання реального ВВП.

Сторони домовилися забезпечити зростання середньої заробітної плати в цілому по економіці в 2010 р. не нижче ніж на 17,8% від рівня 2009 р., у 2011 р. — не нижче ніж на 15% від рівня 2010 р., у 2012 р. — не нижче ніж 16% від рівня 2011 р. При цьому сторони вирішили, що конкретні темпи зростання середньої заробітної плати повинні визначатися в галузевих угодах із дотриманням темпів, визначених Генеральною угодою.

ПРИСТРАСТІ ДОВКОЛА ПРОЕКТУ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ

БАГАТО ГАЛАСУ ДАРЕМНО

На нещодавній прес-конференції, яка була присвячена обговоренню проекту Трудового кодексу, найактуальнішим для журналістів було питання щодо нібито запровадження 10-годинного робочого дня та 48-годинного робочого тижня. Завідувач відділу правових експертиз юридичного департаменту апарату Федерації профспілок України, юрист із більш ніж 40-річним стажем у сфері трудового права Валентина Позинич, яка брала участь в обговоренні, дала вичерпну відповідь на всі запитання. Як чинним законодавством, так і проектом Трудового кодексу робочий час обчислюється не днями, а тижнями. Нормальна тривалість робочого часу становить 40 годин на тиждень, а для неповнолітніх, інвалідів, осіб, зайнятих на шкідливому виробництві, — від 24 до 36 годин на тиждень.

Відповідно до ст. 139 проекту тривалість щоденної роботи може бути продовжена до 10 годин, але при цьому має бути дотримана тижнева норма робочого часу — 40 годин. На підставі цієї норми може бути встановлено тривалість роботи щодня по 9 годин, а в п'ятницю — 4 години або чотириденний робочий тиждень із тривалістю щоденної роботи 10 годин. Отже, йдеться не про збільшення тривалості робочого часу, а про можливі варіанти організації роботи в межах 40-годинного робочого тижня. Характерно, що основні дискусійні питання, на яких сьогодні спекулюють лідери так званих альтернативних профспілок, зокрема, тривалість робочого тижня, підсумковий облік робочого часу, нормативні акти роботодавця тощо, залишаються незмінними з 2003 року, коли проект було прийнято у першому читанні. Тоді як упродовж шести років ці люди мовчали. Але ж вони із самого початку брали участь в обговоренні проекту! То, може, час припинити спекуляції?!

Інна СИРОЇД

ЄДНАЄ ВСІХ НАС АТОМПРОФСПІЛКА

«Живу життям дітей...»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Відтоді у них усе — разом. Труд, походи, відпочинок. «Діти роботящі, все вміють допомогти і на дачі, і вдома, — оповідає Олена Василівна. — А коли я знаходжусь удома і малюю, усе переходить на їхні руки і на руки чоловіка (бо знають, що матір не можна відволікати) — і їсти приготують, і виперуть... Іринка навіть часто повторює, що у нас господиня — це батько, а вже як його любить! Коли йде на роботу, я поцілую раз, а вона — десять. Зате хлопці більше тягнуться до мене».

«Невже ото така ідилія у вашій сім'ї? Адже ж не буває так, щоб зовсім не сварились і не гримали одне на одного...» — не можу втриматись, щоб не поспитати в Олени Балагуріної. «Ще й як буває, сваримося! — відказує, усміхаючись. — Та наші сварки — максимальна образа на півгодини, не більше».

Сергія Миколайовича та Олену Василівну поєднала любов до радіо. «Пригадую, як прийшов до нас на роботу молодий чоловік. Майстром. У розмові я дізналася від нього, що він обожнює слухати по радіо вистави. Я теж полюбляю працювати, малювати і слухати радіо. Почали спілкуватися...».

Отак нерозлучні вже багато років.

Попри «домашню» вдачу, Олена Василівна — хороший працівник, і, як уже було сказано, — активний член профспілки ХАЕС. Як художник на своєму робочому місці, вона виготовляє трафарети, наносить маркування, підписи на різноманітне устаткування олійними фарбами. Як творчий живописець, Балагуріна полюбляє «народжувати» пейзажі з поєднанням архітектурних форм. Малює тільки аквареллю. У 1997 році чотири роботи майстрині «побачили» добру частину Європи — Кельн, Берлін, Париж, Москву, Київ. Міжнародна пересувна виставка картин, автори котрих — працівники атомних станцій, мала назву «Мистецтво наводить мости». Того ж року Олена Василівна була премійована як учасник конкурсу на створення логотипу компанії «Енергоатом». П'ять років по тому стала активною учасницею виставки, присвяченої 10-річчю Українського ядерного товариства. Нагороджена премією за участь у конкурсі на створення символіки ХАЕС до 15-річчя енергоблока №1. Приємним спогадом для художниці залишається відзначення свого 50-річного ювілею. Саме у цей день відбулася її перша персональна виставка у Нетішині. Основним спонсором та організатором мистецької події був її улюблений чоловік Сергій Борцов. День міста, який нетішинці святкували не так давно, теж ніколи не обходиться без виставок робіт цієї майстрині.

Як профкомівець вона частенько опікується у поїздках дітьми, допомагаючи так Людмилі Малько, з котрою знайомі з 1987 року. Невдовзі у них була перша спільна поїздка — до тодішнього Ленінграда. Відтоді «закордонних» поїздок вже не існує. Зате розмаїттям України дітям вдається насолодитися щонайменше двічі на рік.

Нещодавно Олена Балагуріна відсвяткувала черговий святковий день народження. Та, як зізнається, вона не так звикла отримувати подарунки, як любить дарувати їх сама, насамперед картини. Пригадує, як відзначав свій ювілей колишній начальник одного з цехів. Намалювала для нього місто Львів. Думала, що ж його зобразити? Адже Львів — це дощ, трамваї, чудова архітектура... Намалювала в центрі картини сторожову башту, неподалік будинки. І яким сюрпризом стало для неї те, що невдовзі почула від ювіляра: «Олено Василівно, мало того, що тут житловий будинок, так іще ж під'їзд! Я туди 5 років ходив — до майбутньої своєї дружини!». Склалося враження, що художнє передбачення для Балагуріної — це насолода. Пригадався їй іще один подарунок. Той, хто отримав його, народився узимку. «Намалювала ліс, сніг до колін, сосни, місяць, — розповідає художниця, — отримала запрошення на святкування, а природа там у той день, як на картині!.. Вгадаєш настрій — така радість!».

Полюбляє відвідувати і малювати Олена Василівна Острог. Назавжди рідним залишається Дніпропетровськ, звідки дитинство і юність... А коли розмова про мистецтво завершується, співрозмовниця знову повертається до питання сім'ї та вічних цінностей. «Які іще можуть бути мрії? Живу життям дітей! Хочу, аби в них усе склалося якнайкраще. Той, он на чужині — то й серце болить...». Станційний автобус доправив нас до кінцевої зупинки. Олена Василівна поспішила до свого улюбленого «гніздечка», де «сім'я, де усі один одному потрібні!».

Богдан ФЕДИНЧУК

ЛІТОПИС АТОМНОГО ЕНЕРГЕТИКА

Хорошая традиция — беречь традиции

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

Родился он 14 октября 1950 года в селе Тургеневка Синельниковского района Днепропетровской области. Там же окончил школу.

С 1968 по 1971 гг. служил в армии на дизельной подводной лодке. Следующий жизненный этап — учеба в Приднепровском энергостроительном техникуме на техника-тепломеханика по эксплуатации котельно-турбинных установок. И, конечно же, распределение.

Наверное, романтика дальних странствий, желание испытать себя, юношеский задор и вера в свои силы занесли его в район Крайнего Севера на Чукотку, на строящуюся Билибинскую АЭС. Куда только самолетом и можно долететь, да и то с пересадками в Москве и в Магадане.

Полярное сияние, северные олени, бурые медведи и снег, снег, снег... Здесь пролетели 10 лет, наполненные особым энтузиазмом в постижении премудростей профессии энергетика. Что особенно запомнилось молодому Анатолию, так это то, что там жили и работали необыкновенно добрые люди: 10 тысяч — население поселка, 43 национальности, 75% — украинцы.

Чтобы край этот, где 9 месяцев зима, получал свет и тепло, строилась Билибинская атомная станция — четыре блока по 12 МВт. Здесь Анатолий с 1973 года работал в должности старшего машиниста, был одним из наиболее надежных и опытных эксплуатационников. Обслуживал основное турбинное оборудование с 11-й по 38-ю отметку. И хотя работа для него знакомая и привычная, всегда повышал собственный уровень знаний и помогал осваиваться молодым коллегам.

В 83-м приехал на Запорожскую АЭС. С 1995 года работал машинистом-обходчиком на 6-м энергоблоке.

Говорят, что масштаб человека определяют личности, его окружающие. Анатолий Кузьменко работал на первом блоке в одной смене с известными специалистами ядерной отрасли Данко Билеем, Юрием Коврижкиным, Павлом Штатским, Александром Паламарчуком. А на Билибинской АЭС — с Вячеславом Титаренко.

За пуск 1-го блока Билибинской АЭС Анатолий Михайлович Кузьменко был награжден медалью «За трудовую доблесть»; за окончание строительства — бронзовой медалью «ВДНХ». За пуск 1-го блока Запорожской АЭС — орденом Трудового Красного Знамени.

У Анатолия Кузьменко двое взрослых сыновей — Виталий и Алексей. Оба работают в цехе тепловой автоматики и измерений ЗАЭС. Виталий занимается разработкой рацпредложений. В этом году, к слову, он был награжден премией Кабинета Министров Украины.

В музее Запорожской АЭС есть фото, где запечатлены моменты из истории пуска 6-го блока. Первый поворот турбины с помощью валоповоротного устройства осуществился с легкой руки Анатолия Кузьменко (это он нажимал кнопку). И первый поворот оказался удачным.

Вот такая история, рассказанная ветераном энергетики.

P.S. Пока мы беседовали с Анатолием Михайловичем, молодое поколение машинистов-обходчиков с интересом слушало воспоминания старшего коллеги. И прозвучала интересная идея: а хорошо бы создать свой архив и собирать жизненные истории людей, работавших в эксплуатационном подразделении. Ведь это уникальная возможность познания истории своей страны через судьбы отдельных людей.

Пройдет еще немного времени, и уже они сами будут рассказывать молодежи, с какими замечательными людьми довелось работать в одной смене на одном из блоков Запорожской АЭС.

Галина ШАБАРДИНА

СОЦІАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЙ ПРОФСПІЛОК

Є альтернатива підвищенню пенсійного віку!

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Під час обговорення інформації обох сторін з'ясовано таке.

1. За повідомленням провідних аналітичних агентств, в Україні обсяги тіньової заробітної плати становлять близько 50% від її офіційної виплати. Якщо запланований на 2011 рік фонд оплати праці становить 390 млрд. грн., то за винятком фонду оплати праці в бюджетних установах (150 млрд. грн.) половина від залишку (240 млрд. грн.) становить 120 млрд. грн. Отже, з цієї заробітної плати не сплачуються страхові внески до Пенсійного фонду (35%) і податок з доходів фізичних осіб (15%).

Такий стан справ є прямим порушенням роботодавцями законів України і вимагає термінового впливу з боку держави. Розпорядженням уряду від 02.03.2010 р. №359-р затверджено спеціальний комплекс заходів, спрямованих на радикальне збільшення обсягів офіційної заробітної плати за рахунок її детінізації. Строки виконання переважної більшості з 11 масштабних заходів спливають у I та II півріччях 2010 року, створюючи передумови для відчутного позитивного результату вже в 2011 році.

Перші звітні повідомлення відповідальних державних органів свідчать про високу актуальність таких заходів. Органи податкової служби встановили, що при нарахуванні заробітної плати порушення законодавства (недонарахування заробітної плати) встановлено на 86% перевірених підприємств. Заробітна плата, з метою ухилення від сплати податку і пенсійних внесків, виплачується в сурогатних формах — під виглядом безвідсоткових позик, видачі значних коштів під звіт, інших доходів, що не обкладаються податком.

Органами Держнаглядпраці лише в 2010 році виявлено порушення законодавства про працю щодо оформлення трудових відносин у 7445 роботодавців (у т.ч. 3167 фізичних осіб-підприємців) стосовно 51,3 тис. працівників. Найбільш поширеним порушенням у підприємців-фізичних осіб є не оформлення фактичних трудових відносин з найманими працівниками, тобто — використання нелегальної праці.

Водночас у звіті Головного управління державної служби підкреслюється, що неефективність роботи державних органів у питаннях детінізації заробітної плати і зайнятості, їх безвідповідальність за виконання визначених урядом заходів мають місце саме тому, що такі повноваження досі не включені в документи, що регулюють діяльність цих органів.

Таким чином, у легалізації заробітної плати криється вагомий ресурс коштів для покриття дефіциту Пенсійного фонду. При належному виконанні вказаних вище заходів уряду протягом 2011 року може бути легалізовано не менше 1/3 її обсягу — 40 млрд. грн., що дозволить додатково залучити до 14 млрд. грн. пенсійних внесків.

2. Розширення зайнятості незайнятих громадян України. На сьогодні з 20,5 мільйона економічно активного населення працездатного віку в різних секторах економіки зайнято не більше 13 млн. людей, за винятком учнів і студентів професійних навчальних закладів (близько 2,0 млн. чоловік). Отже, понад 5 мільйонів громадян не зайняті у суспільному виробництві.

Якщо забезпечити робочими місцями на умовах офіційних трудових відносин хоча б ще 2 млн. незайнятих, то у разі отримання ними заробітної плати на рівні середньої (у вересні ц.р. — 2349 грн.) додаткові надходження пенсійних внесків становитимуть понад 19 млрд. грн.

3. Підвищення заробітної плати в галузях економіки за рахунок справедливого розподілу виробленого продукту (доданої вартості). За даними державної статистики, частка оплати праці в затратах на виробництво продукції в 2009 році становила 6,2%, при тому, що в європейських країнах цей показник становить 30 і більше відсотків. Збільшення цієї частини хоча б на половину (до 9,3%) дозволить збільшити фонд оплати праці в Україні щонайменше на 120 млрд. грн. з додатковим надходженням пенсійних внесків ще 42 млрд. грн.

Висновок такий. За рахунок активних заходів з боку державної влади та за підтримки соціальних партнерів щодо легалізації заробітної плати, розширення зайнятості, збільшення фонду оплати праці шляхом більш справедливого розподілу виробленого продукту щорічні доходи солідарної пенсійної системи можуть зрости на суму близько 75 млрд. грн., що майже втричі перекриває наявний дефіцит Пенсійного фонду (26 млрд. грн.) і зовсім непорівнянне з економією Фонду від підвищення пенсійного віку для жінок (0,554 млрд. грн. у 2011 році).

Додаткові 75 млрд. грн. здатні також значно пожвавити попит на споживчому ринку, переважно — на вітчизняну продукцію. З огляду на те, що інвестиції в перспективний розвиток економіки України на 3/4 забезпечуються власними коштами підприємств, буде надано потужний інвестиційний імпульс вітчизняному виробництву.

Інфляційні побоювання у зв'язку з підвищенням платоспроможного попиту на споживчому ринку не підтверджуються практикою. Протягом 2000–2008 років темпи зростання номінальної заробітної плати становили 25–35% на рік. Водночас споживчі ціни зростали удвічі повільніше, що забезпечувало зростання реальної зарплати на 12–17% щорічно.

Таким чином, розгляд питання про підвищення пенсійного віку для жінок є всі підстави віднести на перспективу, здійснивши протягом 5–8 років достатні підготовчі заходи щодо збільшення попиту на ринку праці, забезпечення зайнятості осіб передпенсійного віку та молоді, оскільки, за припущенням державного Науково-дослідного інституту праці та зайнятості населення, у разі підвищення пенсійного віку для жінок з 2011 року розрахункова пропозиція жінок на ринку праці може становити 612,5 тис. осіб.

Представники профспілок переконали урядовців, що альтернатива підвищенню пенсійного віку є — це підвищення та легалізація заробітної плати, збільшення чисельності зайнятого населення, що дасть змогу значно збільшити надходження до Пенсійного фонду і покращити рівень пенсійного забезпечення.

Як стало відомо, на початку листопада віце-прем'єр-міністр України С. Тігіпко офіційно заявив про відмову уряду від оголошених намірів підвищити пенсійний вік жінкам.

Отже, Федерація профспілок України здобула першу значну перемогу у соціальному діалозі з урядом з питань підвищення пенсійного віку для жінок.

ІНІЦІАТИВА ПРОФСПІЛОК

ПРАЦЯ В УКРАЇНІ: НЕОБХІДНІ ЯКІСНІ ЗМІНИ

Проблеми на ринку праці, оплати праці, її продуктивності, забезпечення гідних умов на робочих місцях є надзвичайно гострими для України. За останні десятиліття дедалі більший вплив на розвиток національної економіки, ринок праці і соціальну сферу справляє процес інтеграції України у світові ринки.

Міжнародна організація праці виступила з ініціативою впровадження гідної праці в усіх 182 країнах-членах МОП, в основу якої покладено реалізацію прав працівників, сприяння ефективній зайнятості і забезпечення заходів соціальної захищеності, використання соціального діалогу між власниками та працівниками для досягнення консенсусу.

Федерація профспілок України з метою консолідованого вироблення державної стратегії у сфері праці, забезпечення дій законодавчої, виконавчої гілок влади, узгодження інтересів держави, працівників і власників капіталу виступила з ініціативою і підготувала Національну профспілкову доповідь Президенту України «Праця в Україні: необхідність якісних змін для суспільної ефективності та гідного життя».

Цей документ підготовлено вперше.

Пропонується такі доповіді щорічно розглядати на засіданнях Національної тристоронньої соціально-економічної ради, Ради національної безпеки і оборони, уряду, а також на парламентських слуханнях у Верховній Раді. Національна профспілкова доповідь передана Президенту України. У її підготовці взяли участь вчені, фахівці, які безпосередньо опікуються проблемами праці, досконало їх знають, пропонують реальні шляхи вирішення.

Профспілки наголошують, що кожний проект угоди з МВФ, Світовим банком, міжнародними фінансовими організаціями, який планується до реалізації державним чи корпоративним сектором економіки, має пройти соціальну експертизу і громадське обговорення для з'ясування суспільних наслідків, звертають увагу на неприпустимість сліпого копіювання «західних» зразків чи бездумного виконання настанов міжнародних фінансових організацій в обмін на надання кредитів або інвестицій. Загрозу гідній праці становлять розширення сфери «нетипової зайнятості», трудових контрактів, протидія укладенню колективних договорів та перешкоджання об'єднанню працівників у свої професійні організації для захисту трудових прав.

У розділі «Умови праці, виробничого середовища працівників та нагальна необхідність змін» зазначається, що

«в Україні склалася надзвичайна ситуація з умовами праці та виробничого середовища

на більшості підприємств, особливо середнього і малого бізнесу... за останні роки понад 1,5 млн. працівників працювали в антисанітарних умовах збільшеної забрудненості повітря на робочому місці хімічними речовинами, пилом, перевищень рівнів шуму та вібрації, важкості та напруженості праці». Незадовільний стан здоров'я працюючих знаходить підтвердження і в медико-демографічних показниках населення працездатного віку, серед яких найбільш вагомим є смертність населення. Щорічні втрати економіки тільки внаслідок травмування і загибелі громадян у сфері, не пов'язаній з виробництвом, перевищують 10 млрд. грн., викликає занепокоєння проблема необ'єктивного розслідування нещасних випадків на виробництві, сотні тисяч випадків травмування працівників на виробництві не розслідуються і не обліковуються або приховуються, вкрай безвідповідально ставляться до дотримання законодавства з охорони праці на підприємствах сфери малого бізнесу.

З метою виправлення ситуації пропонується запровадження спільних програм з наукового та науково-практичного співробітництва Мінохорони здоров'я з Фондом соціального страхування від нещасних випадків, всеукраїнськими профспілками та профоб'єднаннями щодо створення здорових і безпечних умов праці, поліпшення медичного обслуговування працюючих, запровадження державного реєстру та обліку втрат робочого часу через тимчасову і тривалу непрацездатність працівників, втрат трудового потенціалу внаслідок виробничого травматизму, професійних захворювань, відновлення обов'язкової щорічної диспансеризації працюючих, учнів та студентів, забезпечення раннього виявлення професійних захворювань, своєчасного лікування, розробка сучасних технологій санітарно-гігієнічного моніторингу умов праці і здоров'я працюючих, створення Національного реєстру професійних захворювань, перегляд концепції медичного обслуговування працюючого населення, ратифікація Конвенцій МОП у галузі гігієни праці й медичного обслуговування, посилення економічної, адміністративної та карної відповідальності за порушення вимог законодавства з охорони праці.

У сфері підвищення ефективної зайнятості та конкурентоспроможності за умов глобалізації

нагальними є запровадження нормативно-правової бази, що стимулюватиме розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності,

розроблення довго- і середньострокових державних і галузевих програм, які забезпечать створення якісних та високотехнологічних робочих місць для збалансування попиту й пропозицій на ринку праці, ухвалення концепції соціально-орієнтованої економіки, підвищення рівня зайнятості до середнього в країнах ЄС. Забезпечення дієвого процесу реструктуризації зайнятості, збільшення бюджетних витрат на підтримку інноваційно-інвестиційної діяльності, сприяння збільшенню попиту на працю шляхом державного замовлення, запровадження нормативу неоподаткованого реінвестування у розширення або модернізацію робочих місць, стримування аграрного безробіття, мінімізація негативних наслідків зовнішньої трудової міграції, мотивація легальної зайнятості та консолідація зусиль соціальних партнерів проти тіньової зайнятості. Серед інших заходів — підтримка освіти та систем професійної підготовки кадрів, врегулювання умов найму та соціального захисту при застосуванні різних видів праці тощо.

У Національній профспілковій доповіді особливий наголос робиться на необхідності справедливого розподілу результатів праці між працівниками і власниками. Констатується, що

Україна у сфері формування і використання доходів від трудової діяльності значно відстає від європейських стандартів,

а за окремими напрямами триває наростання негативних тенденцій. Частка оплати праці у ВВП впродовж останніх п'яти років становила від 45,6% (у 2004 р.) до 51% (у 2009 р.) і не досягла рівня 1990 р. (53,1%). Наявність працюючих бідних в Україні є викликом, що загрожує соціальній стабільності у державі, не стимулює працівників до продуктивної праці . Витрати в середньому на одного працівника, зайнятого повний робочий день, становлять лише близько 10% аналогічного показника, розрахованого для 27 країн ЄС. Заробітна плата в Україні, як основна складова трудових доходів, не виконує своїх основних функцій, оскільки залишається вкрай низькою.

Ганебним фактом є наявність заборгованості із заробітної плати.

Серед конкретних запропонованих профспілками заходів є модернізація існуючих стандартів й умов праці, визначення частки витрат на оплату праці до рівня розвинутих країн, стимулювання зростання реальної заробітної плати, визначення на законодавчому рівні залежності мінімальної заробітної плати від середньої заробітної плати та встановлення її у розмірі не менше 45%, упорядкування оплати праці працівників установ і організацій, що фінансуються із бюджету, та багато іншого. Реалізація запропонованих заходів щодо реформи оплати праці дасть можливість підвищити якість життя, рівень трудової активності, збільшення фінансового ресурсу для пенсійного забезпечення, відновлення взаємної довіри між суб'єктами ринкової системи господарювання.

Важливими складовими якісних змін на ринку праці є солідарна участь бізнесу й держави у розподілі матеріальних благ, спрямування цього процесу на виконання передбаченого Конституцією України призначення розподілу доходів, згідно з яким

Україна є державою соціальною.

Невідкладним кроком на цьому шляху є забезпечення економічного і соціального обґрунтування розподілу доданої вартості на працю та капітал. Обсяг ресурсів на заробітну плату на первинному рівні має бути збільшено до 25–30% у загальному обсязі виробничих витрат, а з урахуванням зайнятих у невиробничому секторі — до хоча б 60%.

Соціальний діалог — ще одна занадто важлива складова у вирішенні завдань, пов'язаних із працею в Україні. Це визнана МОП, європейською спільнотою практика розбудови суспільних відносин на основі узгодження інтересів держави, роботодавців і трудящих. Тим часом, в Україні існуюча модель соціального діалогу неефективна, має місце низька культура соціального діалогу в суспільстві, вона потребує модернізації, внесення змін до законодавства. Пропонується розробити Концепцію розвитку соціального діалогу, створити Національний комітет у справах громадянського суспільства, відповідні підрозділи в органах державної влади.

Важливими, на думку профспілок, є питання цивілізованого вирішення питань у сфері трудових і соціально-економічних відносин, захисту працівників у судових інстанціях, ліквідація тяганини при розгляді трудових справ у судах, порушень процесуальних норм, неправосудних рішень, проведення досліджень у контексті гідної праці за всіма її складовими.

Петро ВАСИЛЕНКО

СОЦІАЛЬНІ НОВИНИ

Уряд врахував максимум пропозицій, що надійшли в ході громадського обговорення проекту Податкового кодексу. Ним передбачене відчутне зниження адміністративних і наглядових функцій держави з метою активного розвитку підприємництва.

Нагадаємо, прийняття Податкового кодексу, розробленого Кабміном М. Азарова, передбачає спрощення податкової системи, зменшення фіскального навантаження на різні категорії платників податків. Наприклад, скорочення ставки податку на прибуток з 25 до 19% уже в 2011 році й ставки ПДВ із 20 до 17% у 2014 році. Передбачається впровадити принцип презумпції правомірності рішень платника податків. Тобто платник податків правий, допоки суд не доведе зворотне. А ще — звільнення від податку на прибуток коштів, спрямованих на модернізацію й впровадження нових технологій.

Завдяки податковій реформі уряд розраховує в 1,5 разу збільшити зарплату бюджетним працівникам протягом наступних двох років, реанімувати систему професійно-технічної освіти в Україні. Державний бюджет на 2011 рік повинен бути розроблений на новій податковій базі.

Уряд підвищив на 15% надбавки до окладів медсестер, санітарів і лікарів, які працюють у будинках престарілих і пансіонатах.

За словами міністра праці і соцполітики України Василя Надраги, підвищення торкнеться майже 8 тис. медичних співробітників, котрі нині працюють у тяжких умовах, а отримують порівняно невеликі гроші.

— Зарплати людей в інтернатах і пансіонатах для інвалідів такі низькі, що мало хто погоджується йти й виконувати свою службову місію.

І питання кадрового медичного забезпечення постають останнім часом дедалі гостріше в таких закладах. Оскільки не вистачає фахівців, то уряд вирішив виправляти цю негативну ситуацію, — зазначив В. Надрага.

Як пояснив міністр, збільшення заробітної плати буде поширюватися, насамперед, на тих працівників, які стежать і турбуються про здоров'я найнужденніших — обслуговують лежачих хворих у будинках-інтернатах, пансіонатах для ветеранів війни й праці, психоневрологічних інтернатах і дитячих будинках. Усі ці лікувальні заклади підпорядковані Міністерству праці й соціальної політики. Надбавка вводиться з політикою «за особливі умови роботи».

Правда, для цього будуть потрібні додаткові кошти з держбюджету. Цього року 8,2 млн. грн., а наступного — 36 млн. грн. Міністр стверджує, що ці видатки будуть компенсовані.

Україна розпочинає випробування нової системи соціального захисту малозабезпечених громадян. Відповідну постанову оприлюднив Кабінет Міністрів.

Уже цього року починається експеримент щодо створення інформаційно-аналітичної системи регіонального управління та впровадження електронної соціальної картки (ЕСК). Випробування плануються у столиці, а також у Харківській і Чернівецькій областях.

За попередньою інформацією, претендувати на ЕСК можуть ті громадяни, доходи яких не перевищують рівня прожиткового мінімуму (нині це становить 861 грн. на одну особу в розрахунку на місяць).

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ, ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

СТРЕМЛЕНИЕ БЫТЬ ЛУЧШИМ

Как уже сообщал «Атомник України» (см. №42 2010 года), в начале октября молодые атомщики всех украинских атомных станций съехались на Хмельницкую АЭС, которая приняла эстафету от Южно-Украинской АЭС и гостеприимно встретила в нынешнем году участников конкурса профессионального мастерства среди молодых работников ГП НАЭК «Энергоатом». За звание «Лучший по профессии» боролись представители пяти специальностей. По итогам конкурса южноукраинские атомщики завоевали два первых места, одно второе и одно третье. Знакомьтесь: призеры конкурса профмастерства, молодые работники Южно-Украинской АЭС — лаборант химического анализа химического цеха (ХЦ) Татьяна Чебан и дозиметрист цеха радиационной безопасности Артем Янулис.

Химики очень гордятся победой своей коллеги Татьяны Чебан на общестанционном конкурсе. А гордиться есть чем: Таня работает на АЭС чуть больше года, а это скорее исключение из правил, когда за такой короткий срок специалист превращается в настоящего мастера своего дела, у многих на это уходят годы. Это как раз тот случай, когда огромную роль в становлении профессионала играет характер. Таня — жизнерадостный, активный и настойчивый человек, хорошо училась в школе, с огромным интересом постигала тонкости профессии в политехническом институте на факультете химических технологий.

Наставник победительницы химик первой категории Татьяна Турчина говорит, что борьба среди химиков была очень напряженной, потому что все участники имели высокую квалификацию и отличную подготовку.

— На Хмельницкой электростанции один приборный парк, у нас — другой, — рассказывает Татьяна Николаевна. — Приходилось перед самым конкурсом учиться и тут же выполнять задание. А решающую роль сыграли нюансы лабораторной практики, потому что в теоретической части все шли одинаково ровно. Мы очень благодарны персоналу Хмельницкой АЭС за то, что рассказали, показали, дали попробовать. Это была именно наша сложность — выиграть на чужой территории и с незнакомым приборным парком почти нереально. Но мы смогли.

Татьяна Чебан из 180 баллов набрала 179, несмотря на то, что следующие участницы дышали, что называется, ей в затылок — второе и третье место соответственно отметилось 178 и 177 баллами. Можно себе представить, как «жарко» было в лаборатории во время конкурса.

— Я настраивалась на одно из призовых мест и не меньше, — уверенно заявляет Татья-на. — Мне кажется, что нужно всегда настраивать себя на победу и, конечно, очень хорошо готовиться. Тогда и уверенность будет.

Согласно условиям конкурса профессионального мастерства, в итоговом туре честь каждой станции защищают те, кто в родных стенах стал победителем в своей профессии. Дозиметристу Артему Янулису судьба преподнесла сюрприз — призер соревнований по объективным причинам не смог поехать на Хмельницкую АЭС и Артем, занявший второе место на родном предприятии, отправился защищать честь Южно-Украинской АЭС в Нетешин.

Я хорошо подготовился и потому не очень переживал — спокойно и обстоятельно ответил на теоретические вопросы, успешно справился с практической частью. Каких-то особенных сложностей не заметил, — говорит Артем. — Считаю, что главное в нашей работе — хорошо уяснить то, что от действий дозиметриста зависит многое, это большая ответственность и нужно сделать все возможное, чтобы люди выполняли работу в безопасных условиях.

Успел Артем Янулис пообщаться и с коллегами из других станций — как украинских, так и российских. Он отметил, что такое общение очень полезно, ведь это обсуждение рабочих технологий, задач, а также расширение профессионального кругозора. В цехе радиационной безопасности Артем работает два года и планирует получить профильное образование, хотя за плечами у него машиностроительный факультет политехнического института. Он говорит, что работа дозиметриста привлекает его тем, что не дает возможности расслабляться, все время требует активной умственной деятельности.

Оксана МИСЮКЕВИЧ
Фото А. ЗАПОЛЬСКОГО

ПРОФКОМ ВП ХАЕС: ОРГАНІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНО-МАСОВИХ ТА СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

Активный отдых созвучен хорошему труду

В 1981 году в материалах Всемирной конференции по туризму было дано следующее определение: туризм — один из видов активного отдыха, представляющий собой путешествия, совершаемые с целью познания тех или иных районов, новых стран и сочетаемые в ряде стран с элементами спорта.

Абсолютно точно, что туризм является одной из распространенных форм отдыха. Он прекрасен тем, что каждый находит в нем то, что хочет. Туризм — это стиль жизни, способность познавать мир собственными глазами, ногами, всеми фибрами души. Для кого-то — это путешествие, для кого-то — активный отдых, а для кого-то — и то и другое. В последнее время все больше людей стремится вырваться из душного окружения своих городов и хоть на время сменить его на красоту и великолепие естественной природы. Однако всех их объединяет одно — желание к познанию чего-то нового, интересного, увлекательного и зачастую даже экстремального. Если же еще несколько лет назад период отпуска у основной массы людей посвящался выполнению каких-либо работ на огороде или в хозяйстве, то теперь предпочтение отдается отдыху.

Охота к перемене мест предлагает желающим различные способы осуществить это. В погоне за новыми впечатлениями не отстают и работники Хмельницкой АЭС.

Комиссия по культурно-массовой работе первичной профсоюзной организации Хмельницкой АЭС предоставляет такую возможность для наших работников. Ежегодно туристы ХАЭС бороздят просторы Украины автобусами, автомобилями, мотоциклами, велосипедами и т.д. Наша страна содержит огромное количество достопримечательностей, мест, от красоты и неповторимости которых замирает душа и обостряется взгляд, мест, где можно почувствовать себя экстремалом на все 100 процентов.

Большинство работников выбирают пешеходный туризм. В поисках впечатлений они, уподобившись Моисею, проходят ежегодно множество сложнейших маршрутов по горным массивам Карпат и Крыма. Не всегда погода балует ходоков, иногда приходится ощутить на себе так называемые «прелести» активного отдыха — промокнув насквозь, сушить вещи у костра. Подобная ситуация сближает людей, помогает лучше узнать друг друга, способствует постижению основных туристических хитростей. Подъем в гору с тяжелым рюкзаком улучшает физическую подготовку, а купание в ледяной реке придает заряд бодрости на целый день. Несмотря на погодные условия и непростую возможность оторваться от производства, они все-таки находят время, чтобы собраться вместе и, в очередной раз, покорив новую вершину, получить своего рода энергетический допинг до следующего восхождения. В подобные походы вовлекаются целые семьи.

Наши велотуристы не отстают от ходоков. Они успели исколесить массивы Крымских и Карпатских гор, покоряя пещерные города и сложные перевалы, проверили на прочность дорожное покрытие значительной части левобережной Украины, участвуя в велопоходах разных категорий сложности, совершали велопробеги на расстояния до тысячи и более километров. В отличие от ходоков, велотуристам во время похода необходимо заботиться не только о себе, но и о своем двухколесном друге. Ведь он требует немалого ухода, особенно в сложных погодных условиях. Где не проехать — велосипед со всем снаряжением переносится на плечах.

Новый вид активного отдыха, недавно появившегося на ХАЭС, — мототуризм. В 2009 году впервые для любителей приключений был организован мотопробег. Цель поездки — осмотр старинных замков. За выходные команда на «железных конях» посетила фортификационные сооружения в Каменце-Подольском, Хотине, Окопах, Теребовле, Тернополе, Збараже, Кременце и Чорткове. Были пересечены границы Хмельницкой, Черновицкой, Тернопольской и Ривненской областей. В этом году комиссия по культурно-массовой работе также не забыла о своих мототуристах и организовала два интереснейших мотопробега. Первый состоялся весной и был приурочен к 24-й годовщине аварии на Чернобыльской АЭС. Во время четырехдневного путешествия протяженностью около 1200 километров байкеры Хмельницкой АЭС побывали на Чернобыльской АЭС и в г. Припять, а также самом молодом городе Украины — Славутиче, приняли участие в мероприятиях, посвященных годовщине аварии.

Второй маршрут лежал в абсолютно противоположную сторону — Карпаты. Именно мототуристы продолжили в этом году многолетнюю традицию Хмельницкой АЭС встречать День Независимости на Говерле. Первоначально была идея подняться на мотоцикле на Говерлу, но маршрут оказался слишком сложным, мотоцикл — не велосипед и его не понесешь на плечах по каменному склону, поэтому пришлось подниматься на «украинский Эверест» пешком. Через три часа туристы уже установили флаг с символикой ХАЭС и наслаждались прекрасными пейзажами Карпатских гор…

Несмотря на кризис, этот год был насыщен разнообразными экскурсионными поездками, организованными культурно-массовой комиссией профкома. Сторонники культурного отдыха отправлялись за новыми впечатлениями в Луцк, Умань, Львов, Ужгород, Мукачево, Золочев, Киев, Почаев, Каменец-Подольский, Первомайск. Посетили музеи народного творчества и быта под открытым небом в Ужгороде и с. Рокини. Побывали и во Львовском аквапарке. Традиционными из года в год для многих семей являются поездки на Шацкие озера.

Не остались без внимания любители экстремального отдыха. Для них ежегодно проводятся походы на Петрос и на горнолыжный курорт Буковель. Прыжки с парашютом занимают особое место и являются довольно-таки популярным видом отдыха среди работников Хмельницкой атомной электростанции. Тем более что сейчас все организовывается очень быстро, — главное собрать группу единомышленников.

Те, кто глубже всех хочет погрузиться в активный отдых и найти общий язык с обитателями подводного царства, выбирают дайвинг. Есть и те, кто подобно Одиссею ищет приключения на воде, покоряя горные реки, спускаясь на байдарках. Следует отметить, что речка Горынь также неоднократно покорялась. Здесь хорошо тренироваться начинающим «сплавцам».

Можно с гордостью констатировать, что на Хмельницкой АЭС есть настоящие туристы. Здесь описана лишь малая часть того, как проводит свой отдых персонал ХАЭС. Комиссия профкома ведет тщательную аналитическую работу относительно интересов и увлечений работников ХАЭС на протяжении всего года для дальнейшего их привлечения к участию в мероприятиях. Про эффективность работы свидетельствует количество участников в проведенных мероприятиях. Учитывая большой интерес к путешествиям, комиссией регулярно разрабатываются новые виды отдыха и интересные экскурсионные маршруты. Ведь не обязательно ехать куда-нибудь за границу, чтобы увидеть что-то интересное. В Украине существует огромное количество мест, достойных внимания.

Дмитрий ПОЛЯКОВ

МІНПРАЦІ ТА СОЦПОЛІТИКИ УКРАЇНИ РОЗ'ЯСНЮЄ

На які соціальні пільги мають право діти війни?

Є.С., м. Харків

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про соціальний захист дітей війни» дітям війни надають такі пільги:

— право на залишення на роботі в разі скорочення працівників;

— використання чергової відпустки в зручний для них час;

— одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати терміном до двох тижнів на рік;

— виплату допомоги в разі тимчасової непрацездатності в розмірі 100 відсотків від середньої зарплати;

— першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва та городництва;

— безплатний проїзд усіма видами міського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів у межах області за місцем проживання;

— право на 25-відсоткову знижку оплати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією тощо) у межах середніх норм споживання.

— діти війни, які є інвалідами, мають право на стаціонарну медичну допомогу в госпіталях ветеранів війни та у військово-медичних закладах охорони здоров'я (госпіталях). Госпіталізацію здійснюють у разі відповідних показань та наявності вільних місць у лікувальній установі.

У ПЕРІОД ГРИПУ

Що треба мати у домашній аптечці

- Насамперед, там не завадять жарознижувальні засоби, наприклад, парацетамол. Але фахівці попереджають: користуватися ними можна тільки тоді, коли температура вища, ніж 38 градусів.
- А також трави: липу, шавлію, м'яту, ефірні олії. При перших проявах нежитю допомагають трав'яні або олійні інгаляції.
- Дуже корисні лимони, якщо вживати їх зі шкірочкою, — саме в ній знаходиться дуже потрібний для організму у критичній ситуації вітамін С.
- Варто пити чай з калиною, малиною, іншими ягодами, особливо лісовими.
- Окрім того, щоб укріпити імунітет, можна вживати вітаміни.

Атомник України
Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41 оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»
Головний редактор Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ПП «Трейд інформ»: м. Київ, вул. Новозабарська, 2/6.
Тираж 5000
Ціна договірна